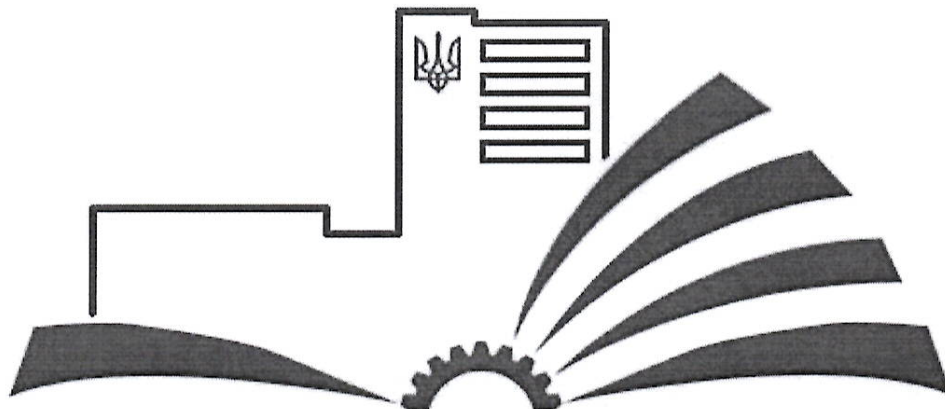

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет «Чернігівська політехніка»

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ»

Другого (магістерського) рівня вищої освіти

за спеціальністю 072 – Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий
ринок

галузі знань 07 – Управління та адміністрування

Кваліфікація: магістр фінансів, банківської справи, страхування та фондового
ринку

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ
(протокол № 9 від "27" 09 2021 р.)

Освітня програма введена в дію
з 1 вересня 2022 р.

(наказ № 170 від "27" 09 2021 р.)

Зі змінами в редакції,
затвердженій Вченою радою
від "24" 04 2023 р., протокол № 5,
(наказ № 100 від "27" 04 2023 р.)

Ректор _____

Голова вченої ради
О.О. Новомлинець

Чернігів 2023

ПЕРЕДМОВА

Розроблено проектною групою у складі:

1. Ільчук Валерій Петрович, доктор економічних наук, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування, керівник проектної групи;
2. Дубина Максим Вікторович, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування;
3. Панченко Олена Іванівна, кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування;
4. Кальченко Ольга Миколаївна, кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування.

Розроблено на основі Стандарту вищої освіти України: другий (магістерський) рівень, галузі знань 07 - «Управління та адміністрування», спеціальність 072 – «Фінанси, банківська справа та страхування», затвердженого і введеного в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 20.06.2019 р. № 866.

Додаються рецензії (відгуки, рецензії-відгуки) зовнішніх стейкхолдерів:

1. Жаворонок Артур Віталійович, директор консалтингового агентства ПРИВАТКОНСАЛТ;
2. Макаренко Олена Василівна, головний бухгалтер ТОВ «Чернігівська транспортна компанія»;
3. Мосич Євгеній Володимирович, заступник начальника управління Чернігівської філії АТ «Ощадбанк».

**1. Профіль освітньо-професійної програми зі спеціальності
072 - ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА, СТРАХУВАННЯ ТА
ФОНДОВИЙ РИНОК**

1 - Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Національний університет «Чернігівська політехніка» Навчально-науковий інститут економіки Кафедра «Фінанси, банківська справа та страхування»
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Ступінь вищої освіти – магістр Освітня кваліфікація – магістр фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма «Фінанси, банківська справа та страхування»
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом магістра, одиничний, 90 кредитів ЄКТС, термін навчання 1 рік 4 місяця.
Наявність акредитації	Акредитаційна комісія МОН. Україна. Сертифікат про акредитацію спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування другого (магістерського) рівня вищої освіти. Серія УД №26014100 від 04.11.2020 р. Строк дії до 01 липня 2026 р.
Цикл/рівень	НРК України – 7 рівень QF-EHEA – другий цикл EQF-LLL - 7 рівень
Передумови	Наявність диплому бакалавра, спеціаліста, магістра
Мова викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	До 01 липня 2026 р. або до заміни новою
Інтернет - адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://op.stu.cn.ua/view/total_view.php
2 - Мета освітньої програми	
Підготовка фахівців, здатних розв'язувати складні задачі і проблеми в процесі професійної діяльності або навчання у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку на основі формування випереджальних професійних компетентностей і соціального розвитку особистості та з урахуванням європейських цінностей і принципів сталого розвитку суспільства.	
3 - Характеристика освітньої програми	
Предметна область	Галузь знань – 07 «Управління та адміністрування». Спеціальність – 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок». Об'єкт вивчення та діяльності: устрій, принципи, механізми функціонування та розвитку фінансових систем. Цілі навчання: підготовка фахівців, здатних розв'язувати складні задачі і проблеми в процесі професійної діяльності або навчання у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог. Теоретичний зміст складають поняття, категорії, теорії і концепції фінансової науки, які визначають тенденції і

	закономірності функціонування й розвитку фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку. Методи, методики та технології: методи, методики та технології фінансової науки і практики. Інструменти: інформаційно-аналітичні програмні продукти та системи.
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна програма для підготовки магістрів. Освітня програма має професійну спрямованість, базується на загальновідомих результатах економічних досліджень з урахуванням сучасного стану фінансово-економічних відносин в різних сферах фінансової системи та орієнтує на актуальні напрямки розвитку економіки, в рамках яких можлива подальша професійна кар'єра.
Основний фокус освітньої програми	Вища освіта у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку. Ключові слова: фінансовий менеджмент, банківський менеджмент, страховий менеджмент, інвестиційний менеджмент, податковий менеджмент, бюджетний менеджмент, інноваційний розвиток, фондовий ринок, фінансове посередництво.
Особливості освітньої програми	Освітньо-професійна програма містить два вибіркові блоки циклу професійної підготовки здобувачів вищої освіти «Фінанси, банківська справа та страхування» та «Фінансовий менеджмент підприємств і установ».
4 - Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Випускники можуть працевлаштовуватись у банківських установах і страхових компаніях, інвестиційних і пенсійних фондах, на підприємствах, що здійснюють діяльність на фінансовому ринку, у фінансово-правовому секторі, у фіскально-бюджетних і податкових установах, а також що здійснюють фінансовий моніторинг, фінансове планування на державних і приватних підприємствах. Випускники здатні виконувати професійну роботу за такими угрупованнями (відповідно до ДК 003: 2010): 1231 Провідний економіст 1461.Менеджер з фінансів 1461.Менеджер з лізингу 1461.Менеджер зі страхування 1461.Менеджер у сфері надання кредитів 1465 Менеджер зі страхування життя 1468 Менеджер зі страхування майна 1468 Менеджер зі страхування відповідальності 1468.Менеджер з особового страхування 2441.2 Аналітик (банківська діяльність) 2441.2 Аналітик з інвестицій 2414.2 Аналітик з питань фінансово-економічної безпеки 2441.2 Аналітик з кредитування
Академічні права випускників	Мають право продовжити навчання на третьому освітньо-науковому рівні вищої освіти (доктора філософії) та набувати додаткові кваліфікації у системі післядипломної освіти.

5 - Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студентоцентроване навчання, проблемно-орієнтоване навчання, електронне навчання в системі MOODLE Університету, самонавчання, навчання через лабораторну практику, навчання на основі досліджень. Викладання проводиться у вигляді: лекцій, мультимедійних лекцій, інтерактивних лекцій, семінарських, практичних занять, лабораторних робіт. Також передбачена самостійна робота з можливістю консультацій з викладачем за окремими освітніми компонентами, індивідуальні заняття, групова проектна робота
Оцінювання	Оцінювання рівня засвоєння освітньо-професійної програми здійснюється за допомогою поточного, модульного і підсумкового контролю (екзамени, заліки) та за результатами прилюдного захисту кваліфікаційної роботи.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у професійній діяльності або у процесі навчання у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК2. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК3. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. ЗК4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК5. Здатність приймати обґрунтовані рішення. ЗК6. Навички міжособистісної взаємодії. ЗК7. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети. ЗК8. Здатність працювати в міжнародному контексті. ЗК9. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). ЗК10. Здатність щодо ініціативності, відповідальності та навичок до безпечної діяльності відповідно до майбутнього профілю роботи, галузевих норм і правил, а також необхідного рівня індивідуального та колективного рівня безпеки у надзвичайних ситуаціях.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	СК1. Здатність використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності. СК2. Здатність використовувати теоретичний та методичний інструментарій для діагностики і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання. СК3. Здатність застосовувати управлінські навички у сфері

фінансів, банківської справи та страхування.
 СК4. Здатність оцінювати дієвість наукового, аналітичного і методичного інструментарію для обґрунтування управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування.
 СК5. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.
 СК6. Здатність застосовувати міждисциплінарні підходи при розв'язанні складних задач і проблем у сфері фінансів, банківської справи та страхування.
 СК7. Здатність до пошуку, використання та інтерпретації інформації, необхідної для вирішення професійних і наукових завдань у сфері фінансів, банківської справи та страхування.
 СК8. Здатність застосовувати інноваційні підходи в сфері фінансів, банківської справи та страхування.
 СК9. Здатність розробляти технічні завдання для проектування інформаційних систем у сфері фінансів, банківської справи та страхування.
 СК10. Здатність виявляти та розв'язувати проблеми у сфері фінансів, банківської справи та страхування
 СК11. Здатність обґрунтовувати фінансові рішення з урахуванням існуючих ризиків.
 СК12. Здатність визначати напрями підвищення ефективності фінансової діяльності підприємств і установ.
 СК13. Здатність розробляти та приймати фінансові інноваційні рішення на рівні підприємств і установ.

7 - Програмні результати навчання

ПР01. Використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.
 ПР02. Знати на рівні новітніх досягнень основні концепції і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи та страхування.
 ПР03. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.
 ПР04. Відшукувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування.
 ПР05. Вільно спілкуватися іноземною мовою усно і письмово з професійних та наукових питань, презентувати і обговорювати результати досліджень.
 ПР06. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях.
 ПР07. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності
 ПР08. Вміти застосовувати інноваційні підходи у сфері фінансів, банківської справи та страхування та управляти ними.
 ПР09. Застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування.
 ПР10. Здійснювати діагностику і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання.
 ПР11. Застосовувати поглиблені знання в сфері фінансового, банківського та страхового менеджменту для прийняття рішень.

ПР12. Обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів.

ПР13. Оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів.

ПР14. Вміти вирішувати професійні задачі діяльності, пов'язані з забезпеченням життя, здоров'я і працездатності під час роботи, оцінювати середовище перебування щодо особистої безпеки, безпеки колективу, суспільства, проводити моніторинг небезпечних ситуацій та обґрунтовувати головні підходи та засоби збереження життя, здоров'я та захисту працівників в умовах загрози і виникнення небезпечних та надзвичайних ситуацій.

ПР15. Вміти виявляти та розв'язувати проблеми у сфері фінансів, банківської справи та страхування

ПР16. Вміти обґрунтовувати професійні фінансові рішення з урахуванням існуючих ризиків та брати відповідальність за них.

ПР17. Вміти визначати напрями підвищення ефективності фінансової діяльності підприємств і установ.

ПР18. Вміти приймати фінансові управлінські рішення у сфері забезпечення інноваційного розвитку підприємств і установ.

8 - Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	Усі науково-педагогічні працівники, які забезпечують освітній процес, за кваліфікацією відповідають профілю дисциплін, що викладають, мають необхідний стаж науково-педагогічної роботи та досвід практичної роботи.
Матеріально-технічне забезпечення	Матеріально-технічне забезпечення дозволяє повністю забезпечити освітній процес протягом всього циклу підготовки за освітньою програмою. Відповідність стану приміщень існуючим нормативним актам засвідчено відповідними документами.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Навчально-методичне забезпечення за всіма освітніми компонентами представлено в системі дистанційного навчання Moodle. Навчально-методичні матеріали розміщено в репозитарії, науковій бібліотеці та на сайті кафедри.

9 Академічна мобільність

Національна кредитна мобільність	Реалізується в Університеті відповідно до вимог чинного законодавства та регулюється Положенням про академічну мобільність учасників освітнього процесу НУ «Чернігівська політехніка». Здійснюється на основі двосторонніх договорів між НУ «Чернігівська політехніка» та закладами вищої освіти України. Кредити, отримані в інших університетах України, перераховуються відповідно до Порядку визначення академічної різниці та визнання результатів попереднього навчання в Національному університеті «Чернігівська політехніка».
---	---

Міжнародна кредитна мобільність	Реалізується в університеті відповідно до вимог чинного законодавства та регулюється Положенням про академічну мобільність учасників освітнього процесу НУ «Чернігівська політехніка», на основі двосторонніх договорів між НУ «Чернігівська політехніка» та закладами вищої освіти зарубіжних країн-партнерів. Індивідуальна академічна мобільність можлива за рахунок участі у програмі Еразмус+ та інших програмах.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Здійснюється відповідно до вимог чинного законодавства, Порядку організації набору та навчання (стажування) іноземців та осіб без громадянства.

2. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ ТА ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ

2.1- Перелік компонент ОП

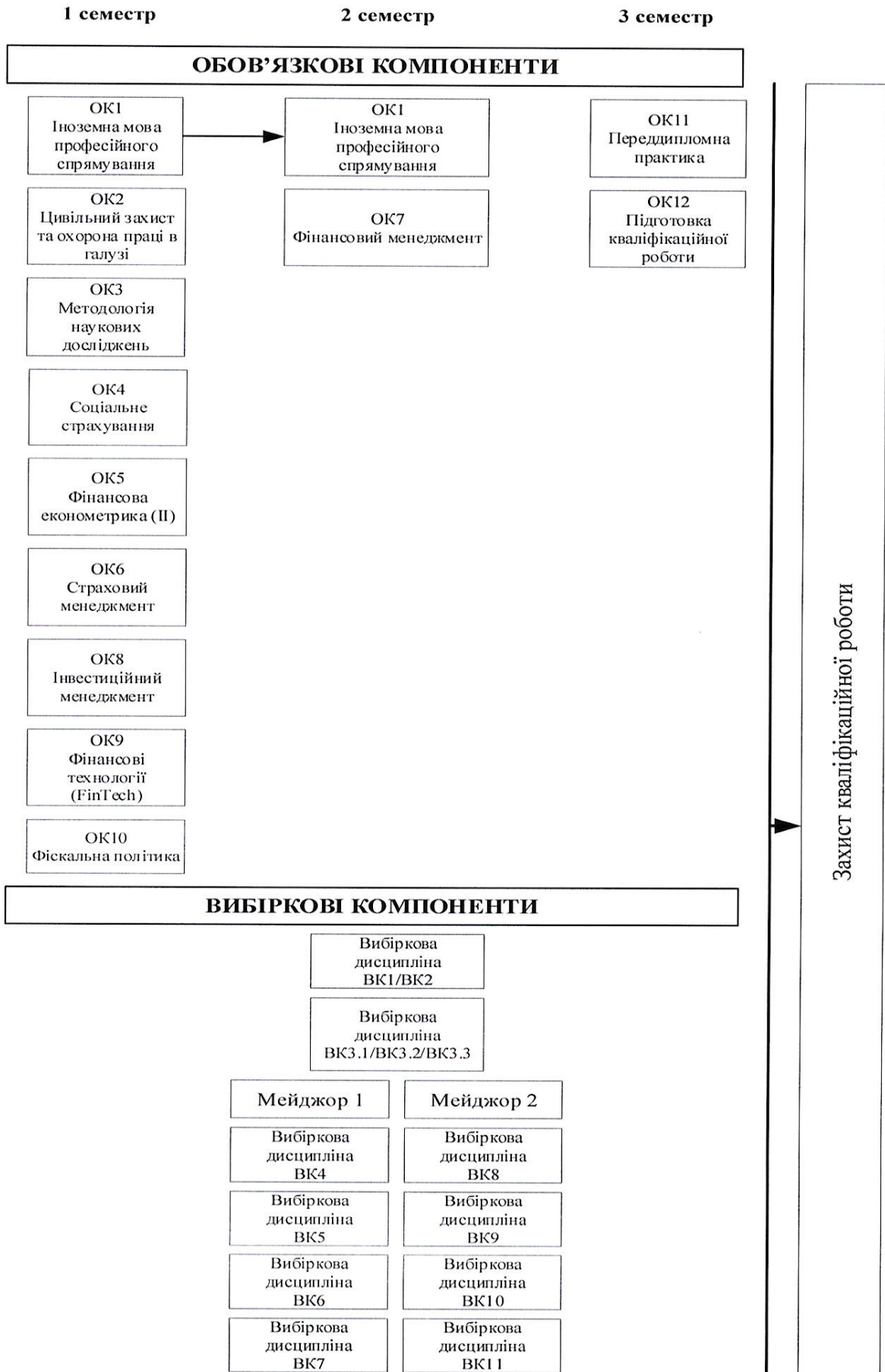
Код н/д	Компоненти освітньої програми	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
<i>Цикл загальної підготовки</i>			
ОК1	Іноземна мова професійного спрямування	4	диф. залік
ОК2	Цивільний захист та охорона праці в галузі	3	диф. залік
ОК3	Методологія наукових досліджень	3	диф. залік
<i>Цикл професійної підготовки</i>			
ОК4	Соціальне страхування	3	диф. залік
ОК5	Фінансова економетрика (II)	4	екзамен
ОК6	Страховий менеджмент	4	екзамен
ОК7	Фінансовий менеджмент	5	курслова робота, екзамен
ОК8	Інвестиційний менеджмент	4	екзамен
ОК9	Фінансові технології (FinTech)	4	екзамен
ОК10	Фіскальна політика	3	диф. залік
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		37	
Вибіркові компоненти ОП			
<i>Вибірковий блок (цикл загальної підготовки)</i>			
ВК1	Фінанси територіальних громад	3	диф. залік
ВК2	Фінансова безпека держави	3	диф. залік
ВК3.1	Мистецтво презентацій	3	диф. залік
ВК3.2	Фінансова культура	3	диф. залік
ВК3.3	Фінансове мислення	3	диф. залік
<i>Мейджор</i>			
«Фінанси, банківська справа та страхування»			
ВК4	Страхування фінансових ризиків	4	диф. залік
ВК5	Кредитний менеджмент	4	екзамен
ВК6	Фінансовий менеджмент у банку	5	екзамен
ВК7	Управління банківськими ризиками	4	екзамен
<i>Мейджор</i>			
«Фінансовий менеджмент підприємств і установ»			
ВК8	Фінансове посередництво	4	диф. залік
ВК9	Антикризове фінансове управління підприємством	5	екзамен
ВК10	Інноваційний розвиток підприємства	4	екзамен
ВК11	Корпоративний ризик-менеджмент	4	екзамен
Загальний обсяг вибіркових компонент:		23	
ОК11	Практична підготовка	15	
ОК12	Захист кваліфікаційної роботи	15	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ		90	

2.2 - Структурно-логічна схема ОП

Послідовність навчальної діяльності здобувача за денною формою навчання:

Семестр	Види навчальної діяльності
1 – 30 кр.	Обов'язкові дисципліни (цикл загальної підготовки): ОК1 (2 кр.), ОК2 (3 кр.), ОК3 (3 кр.) Обов'язкові дисципліни (цикл професійної підготовки): ОК4 (3 кр.), ОК5 (4 кр.), ОК6 (4 кр.), ОК8 (4 кр.), ОК9 (4 кр.), ОК10 (3 кр.)
2 – 30 кр.	Обов'язкові дисципліни (цикл загальної підготовки): ОК1 (2 кр.); Обов'язкові дисципліни (цикл професійної підготовки): ОК7 (5 кр.) Вибіркові дисципліни (цикл загальної підготовки): ВК1/ВК2 (3 кр.), ВК3.1/ВК3.2/ВК3.3 (3 кр.) Вибіркові дисципліни (цикл професійної підготовки) Фінанси, банківська справа та страхування: ВК4 (4 кр.), ВК5 (4 кр.), ВК6 (5 кр.), ВК7 (4 кр.) / Фінансовий менеджмент підприємств і установ: ВК8 (4 кр.), ВК9 (5 кр.), ВК10 (4 кр.), ВК11 (4 кр.)
3 – 30 кр.	Обов'язкові дисципліни (цикл професійної підготовки): ОК11 (15 кр.), ОК12 (15кр.)

Структурно-логічна схема ОПП

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація здобувачів вищої освіти з присвоєнням кваліфікації магістра фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку здійснюється у формі прилюдного захисту кваліфікаційної роботи.

Кваліфікаційна робота має передбачати розв'язання складної задачі або проблеми у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

У кваліфікаційній роботі не може бути академічного плагіату, фабрикації та фальсифікації.

Кваліфікаційна робота має бути розміщена на офіційному сайті закладу вищої освіти або його структурного підрозділу, або у репозитарії закладу вищої освіти.

4 Матриця відповідності програмних компетентностей обов'язковим компонентам освітньо-професійної програми

	ОК1	ОК2	ОК3	ОК4	ОК5	ОК6	ОК7	ОК8	ОК9	ОК10	ОК11	ОК12
ЗК1			+						+			+
ЗК2	+											
ЗК3			+		+							+
ЗК4						+	+			+		+
ЗК5						+	+	+				+
ЗК6	+			+							+	
ЗК7				+								
ЗК8	+							+	+			
ЗК9				+							+	
ЗК10		+										
СК1			+						+			+
СК2					+							+
СК3				+		+	+					
СК4					+			+		+	+	
СК5								+			+	
СК6					+					+		+
СК7						+	+					+
СК8									+			
СК9									+			
СК10										+		
СК11						+		+				+
СК12							+					
СК13									+		+	

4.1 Матриця відповідності програмних компетентностей вибіркоким компонентам освітньо-професійної програми

	БК1	БК 2	БК 3.1	БК 3.2	БК 3.3	БК 4	БК 5	БК 6	БК 7	БК 8	БК 9	БК 10	БК 11		
ЗК 1			+		+										
ЗК 2															
ЗК 3	+	+							+		+				
ЗК 4		+				+	+	+					+		
ЗК 5	+				+		+				+				
ЗК 6			+	+	+										
ЗК 7				+	+										
ЗК 8		+													
ЗК 9				+			+			+					
ЗК 10															
СК 1							+	+					+		
СК 2									+		+		+		
СК 3								+	+			+			
СК 4						+				+					
СК 5					+										
СК 6	+	+													
СК 7			+		+			+					+		
СК 8						+						+			
СК 9								+							
СК 10							+	+							
СК 11						+			+						
СК 12										+	+	+	+		
СК 13												+	+		

**5 Матриця забезпечення програмних результатів навчання
обов'язковими компонентами освітньо-професійної програми**

	ОК1	ОК2	ОК3	ОК4	ОК5	ОК6	ОК7	ОК8	ОК9	ОК10	ОК11	ОК12
ПР1			+								+	+
ПР2			+									
ПР3			+					+		+	+	
ПР4				+	+		+		+			+
ПР5	+											
ПР6			+									+
ПР7				+								
ПР8								+	+			
ПР9				+		+	+			+		
ПР10					+							+
ПР11						+	+		+		+	
ПР12					+	+		+		+		+
ПР13								+				
ПР14		+										
ПР15										+		
ПР16						+		+				+
ПР17							+					
ПР18									+		+	

**5.1 Матриця забезпечення програмних результатів навчання
вибірковими компонентами освітньо-професійної програми**

	ВК1	ВК2	ВК3.1	ВК3.2	ВК3.3	ВК 4	ВК5	ВК6	ВК7	ВК8	ВК 9	ВК10	ВК11		
ПР1	+	+		+	+										
ПР2															
ПР3						+			+				+		
ПР4								+			+		+		
ПР5															
ПР6			+	+											
ПР7					+										
ПР8							+					+			
ПР9									+		+				
ПР10									+		+				
ПР11	+	+				+				+					
ПР12							+	+					+		
ПР13							+	+					+		
ПР14															
ПР15							+	+							
ПР16						+			+						
ПР17										+	+	+	+		
ПР18												+	+		

6. Перелік нормативних документів, на яких базується освітня програма

1. Стандарту вищої освіти України: другий (магістерський) рівень, галузі знань 07 - «Управління та адміністрування», спеціальність 072 – «Фінанси, банківська справа та страхування», затвердженого і введеного в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 20.06.2019 р. № 866.
2. Закон України «Про вищу освіту» [електронний ресурс]. – режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
3. Постанова КМУ «Про внесення змін до переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» від 16 грудня 2022 р. № 1392729 [електронний ресурс]. – режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1392-2022-%D0%BF>
4. Національний класифікатор України: Класифікатор професій ДК 003:2010 (із змінами, затвердженими наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 2 вересня 2015 року № 1084)
5. Класифікаторі видів економічної діяльності ДК 009:2010 • Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджені Наказом Міністерства освіти і науки України від 01 червня 2016 р. № 600 (зі змінами) [Електронний ресурс]. – режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/news/usi-novivni-providomlennya-2016-06-01-metodichnirekomendacziyi-shhodo-rozroblennya-stand>
6. Національна рамка кваліфікацій, затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341 [електронний ресурс]. – режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF>
7. Перелік галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 266 [електронний ресурс]. – режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-%D0%BF>

Віталій